

Trendy vegetačního období

Martin Možný - Daniel Bareš

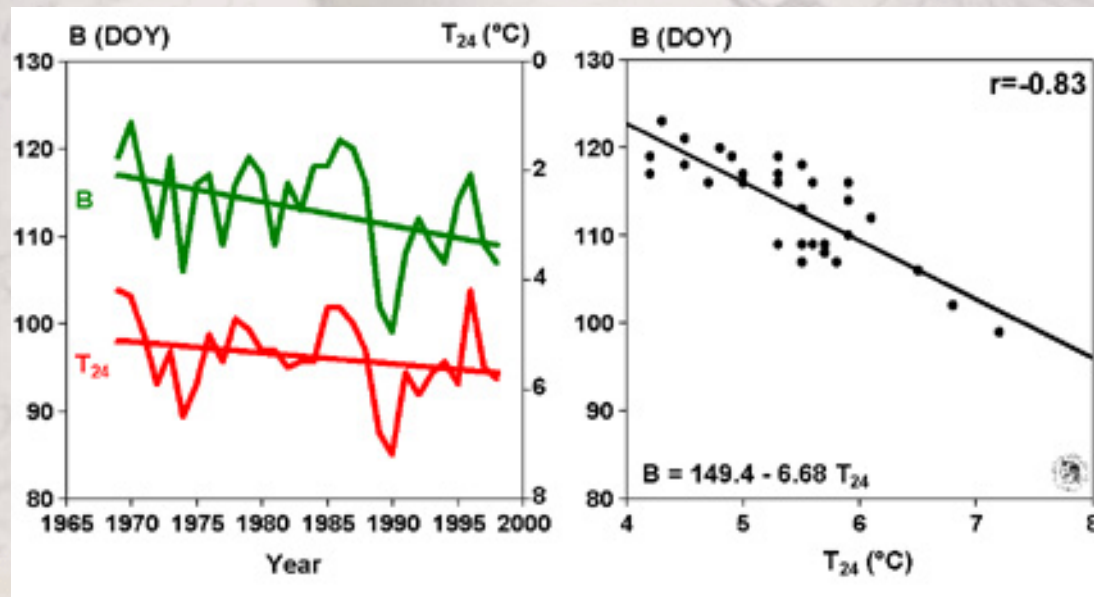

Český hydrometeorologický ústav – Observatoř Doksany

Dlouhodobé změny počátku vegetačního období (B)

- Podle měření v síti IPG (Mezinárodních fenologických zahrádek) byl v Evropě zaznamenán statisticky významný vztah mezi prům. teplotou vzduchu za únor až duben (ΔT_{2-4}) a B ($r = -0,83$). Zvýšení ΔT_{2-4} o 1 °C způsobuje dřívější nástup B o 7 dnů.

Chod B a ΔT_{2-4} v Evropě

V síti IPG je B vymezen průměrným začátkem olistění u vybraných dřevin (Betula pubescens, Prunus avium, Sorbus aucuparia a Ribes alpinum)

Pro analýzu byla použita data z observatoře v Doksanech

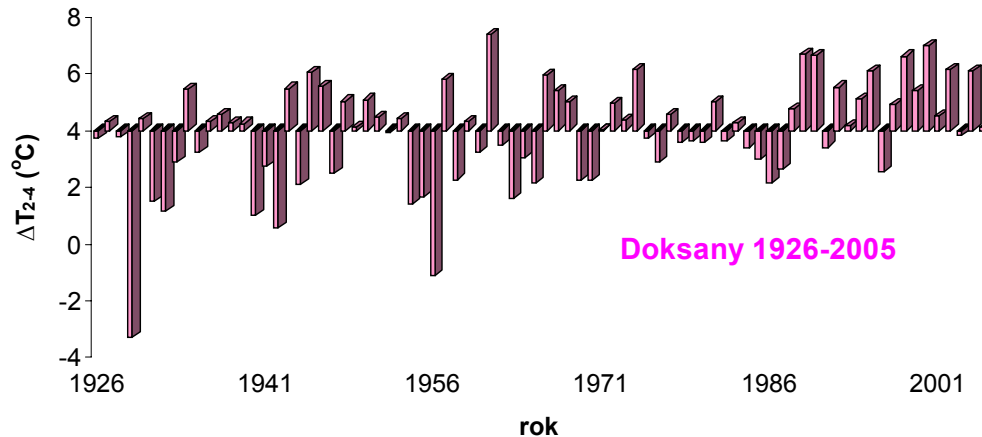
- OBS leží 60 km od Prahy, v okrese Litoměřice, v Ústeckém kraji.
- její nadmořská výška: 158 m n.m., prům.roční teplota vzduchu 8,5 °C, prům.roční úhrn srážek 450 mm

Fenologická pozorování lesních a ovocných dřevin se zde provádí od r.1951, v r.1999 zde byla založena mezinárodní fenologická zahrádka (IPG).

Dlouhodobé změny teploty vzduchu

- Dlouhodobé kolísání prům.teplot vzduchu za únor až duben může být značné. V minulých 80 letech kolísala tato teplota v Doksanech od -3,3 do +7,4 °C, v posledních 18 letech bylo 15 roků teplotně nadnormálních.

Chod ΔT_{2-4} (°C)

Trend ΔT_{2-4} (°C/10 let)
na vybraných
stanicích

- Za období 1951-2005 byl v ČR zaznamenán trend růstu prům.teplot za únor až duben, nejvýraznější nárůst byl pozorován právě v Doksanech (trend +0,41 °C/10 let)

Počátek vegetač.období a prům.teplota vzduchu za únor až duben v Doksanech v letech 1951-2005

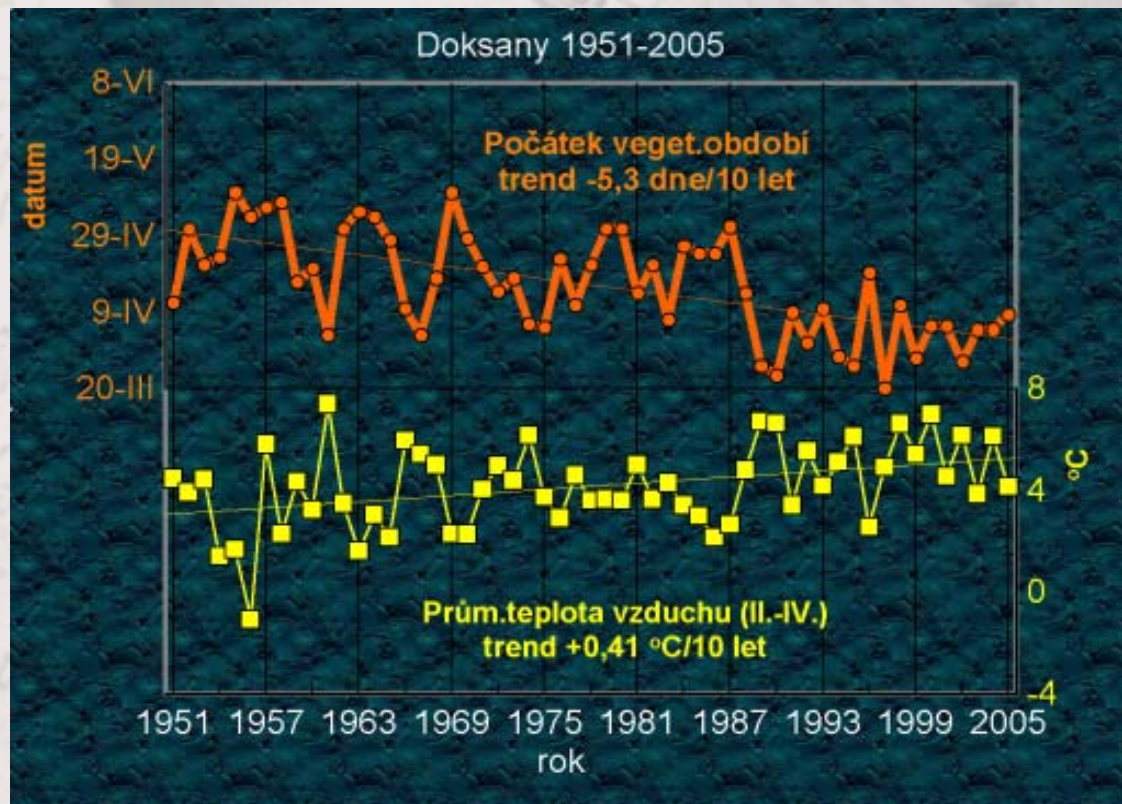
B vymezen průměrným nástupem rašení u vybraných dřevin
(Betula pubescens, Prunus spinosa a Sorbus aucuparia)

Zaznamenán statisticky významný vztah mezi ΔT_{2-4} a B, zvýšení ΔT_{2-4} o 1 °C způsobuje dřívější nástup B o 6 dnů, trend B -5,3 dne/10 let

B – v jednotlivých letech značně kolísal, od 20.3. do 10.5., průměrný nástup B 16.4.

-v posledních 17 letech s výjimkou r.1996 a 1998 převládá dřívější nástup B

$$B = 132,1 - 5,99\Delta T_{2-4} \\ r = -0,729 (<0,01)$$

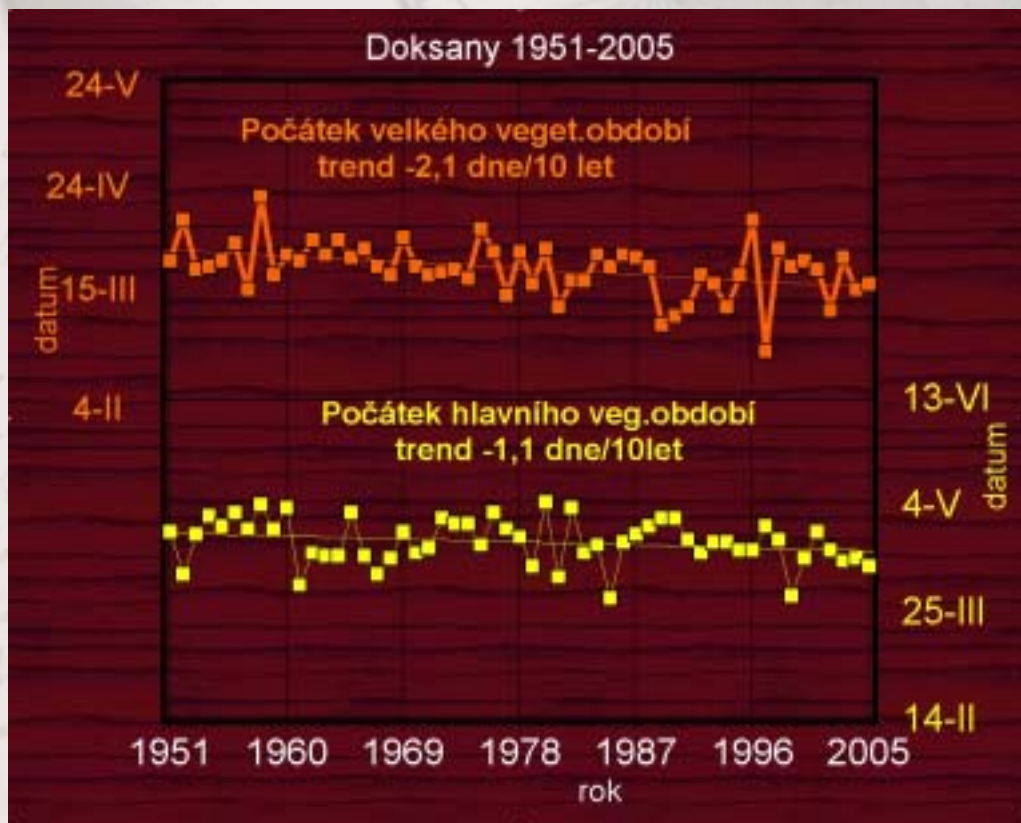
Počátek velkého a hlavního vegetačního období v Doksanech v letech 1951-2005

B_L podle nástupu $td \geq 5 \text{ } ^\circ\text{C}$ a B_M podle $td \geq 10 \text{ } ^\circ\text{C}$

Zaznamenán trend $-2,1$ dne/10 let u velkého veget.obdob, $-1,1$ dne/10 let u hlavního veg.období

B_L – v jednotlivých letech značně kolísal, od 21.2. do 14.4., průměrný nástup B_L 20.3.

B_M – kolísal od 31.3. do 6.5., průměrný nástup B_M 21.4.

Konec vegetačního období (E) v Doksanech v letech 1951-2005

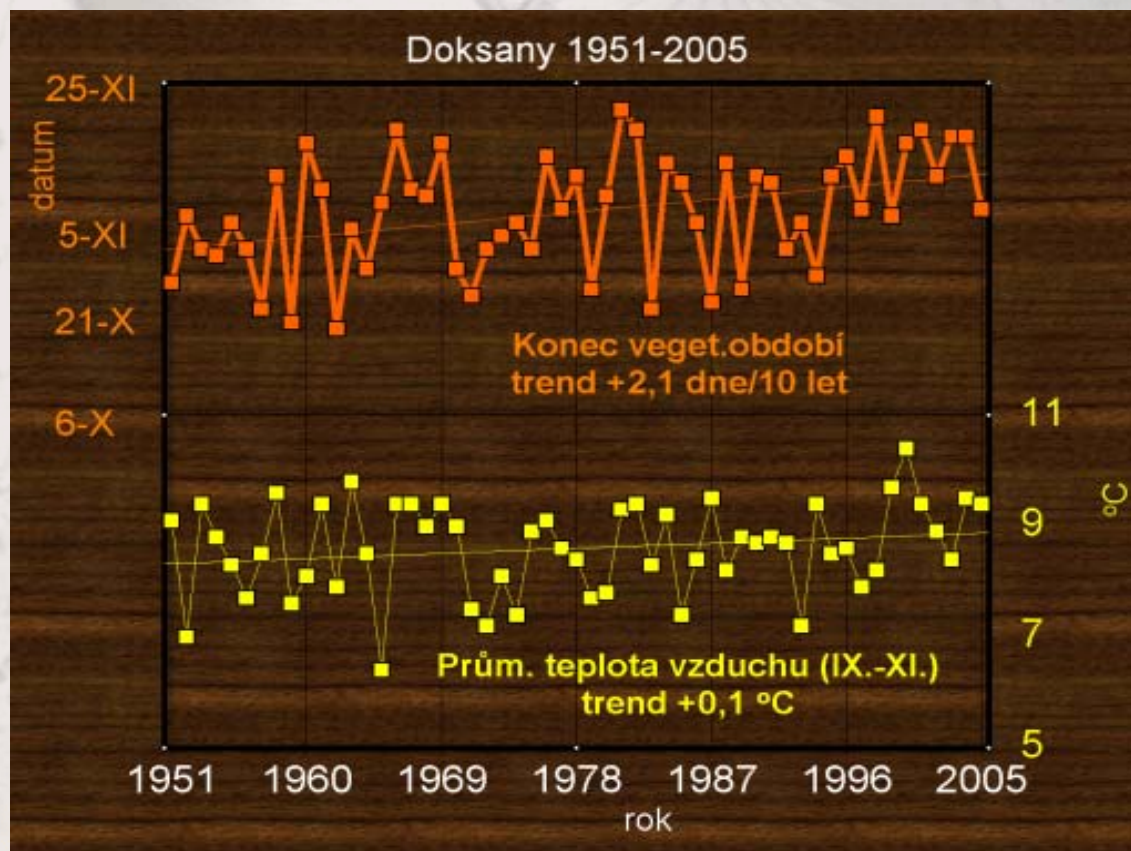
E - podle průměrného opadu listí u vybraných dřevin
(Betula pubescens, Prunus spinosa a Salix caprea)

Zaznamenán statisticky významný vztah mezi ΔT_{9-11} a E,
trend E +2,1 dne / 10 let

E – kolísal od 19.10. do
21.11., průměrný
nástup E 5.11.
-v posledních 11 letech
s výjimkou r.1999
převládá pozdější
nástup E

$$E = 284,9 - 2,99\Delta T_{9-11}$$

$r=0,282$ ($p<0.05$)

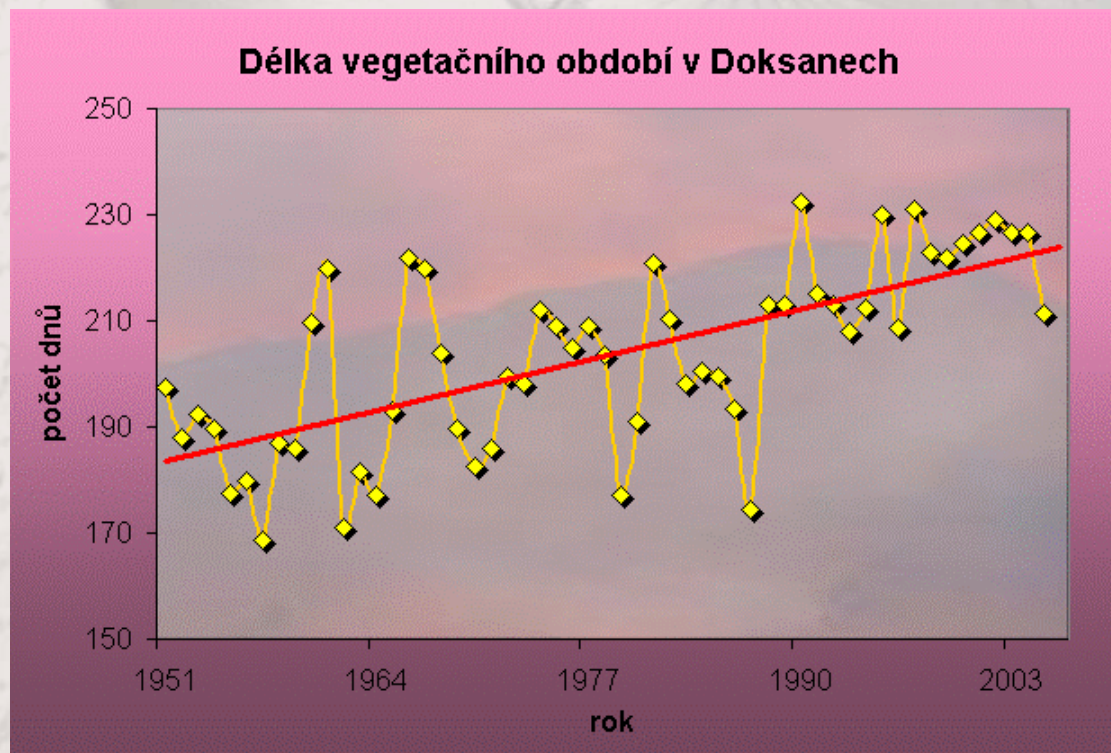
Délka vegetačního období (L) v Doksanech v letech 1951-2005

L – vymezená dobou od rašení do opadu listí vybraných dřevin

Zaznamenáno prodlužování délky veget.období,
trend +7 dnů/10 let, za 55 let o 40 dnů

L – v jednotlivých letech
značně kolísala, od 168
(r.1957) do 232 dnů
(r.1990), průměrná L
byla 203 dnů
- posledních 18 let s
nadprůměrnou L

$r=0,670$ ($p<0,01$)

Děkuji za pozornost!

